

ADVERTENTIE-BLAD.

A.º 1854.

Vrijdag 22 September.

Nº. 38.

ADVERTEN-	{	Prijs per Jaar voor Samarang	12.—
TIE-BLAD.		» » » buiten Samarang	14.—
CHINEESCH	{	» » » voor Samarang	8.—
BIJBLAD.		» » » buiten Samarang	10.—

DIT ADVERTENTIE-BLAD . .
WORDT IEDEREN VRIJDAG UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van een tot tien woorden een gulden; verder, voor iedere vijf woorden zestig duiten of 1/2 Receptis, behalve het zegelregt voor den Lande.

OFFICIEEL GEDEELTE.

**EXTRACTEN uit het register der besluiten van den
Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
BATAVIA, 31sten Augustus 1854. (No. 34.)
(Staatsblad n°. 66.)**

Gelet.

1. op de circulaire van den algemeenen secretaris, van 2 Augustus 1843, No. 1067:
waarbij aan de chefs van alle departementen van civiel bestuur en aan alle plaatselijke autoriteiten, zoowel op als buiten Java, oplast van den Gouverneur-Generaal is te kennen gegeven.

dat niet zelden de gëmplojeerden verdragingsplegen te ondervinden in de bereiking der hun aangewezen bestemming, doordien de over hen gestelde ambtenaren goedvinden, hen eigenmagtig aan te houden, onder voorwendsel, dat zy, tot aan de komst van hunnen vervanger, zonder ongerief voor de dienst van den lande, niet kunnen worden gemist.

en dat, alzoo, ter vermindering van de bijvoortdurende onervonden ongelegenheid, welke het noodwendig gevolg is van vertraging in de vervulling der bedieningen, tot welke geëmploijeerden van gouvernementen wege geroepen worden, — de chefs van alle departementen van civiel bestuur en alle plaatselijke autoriteiten, zoowel op als buiten Java worden aangeschreven,

- a. om hunne ondergeschikten zooveel mogelijk behulpzaam te zijn in de voldoening aan de besluiten van hunne benoeming, en
- b. om hen daarin niet te verhinderen, als alleen om redenen van het uiterste gewigt, welke onverwijl behoreen gebracht te worden ter kennis van het gouvernement.

2o. op Staatsblad 1822, No. 3.

Gelezen; enz.

De Raad van Nederlandsch Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten Tweede: Tot aanvulling van de aanschrijving, vervat in de circulaire van den algemeenen secretaris, van 2 Augustus 1843, No. 4067, aan alle ambtenaren te gelasten, om, bij verplaatsing, zich zonder verwijl naar de plaats hunner nieuwe bestemming te begeven.

Abschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

BUITENZORG, den 14^{den} September 1854. (n°. 1).

(Staatsblad n°. 67.)

Gelezen, enz.

Gelet op Staatsblad 1841 No. 19 en 1853 No. 69;
Is goedgevonden en verstaan:

Te verklaren, dat de officiere

hoven van Soerakarta en Djodjokarta en der djajangsekars, voortaan geene gouvernementa toestemming meer behoeven tot het aangaan van een huwelijk.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal.
De fmgd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

Een bloedig Raadsel.

(Vervolg en Slot.)

»Ik voor mij vereenigde nu al aanstonds die twee punten, namelijk de *buitengewone* vlugheid waarvan de moordenaar blijken had gegeven en de *buitengewoone* toon van zijn stemgeluid. Voeg daarbij de zonderlinge *belangeloosheid* der moordenaars, die omringd van goud en , kostbaarheden, zich nog niet eens de moeite hadden gegeven om het kleine zakje met goudgeld in de te nemen, dat zij zoo gemakkelijk tusschen hunne kleederen hadden kunnen verbergen.

»Doch laat ons nu overgaan tot den moord
zelven, tot die ruwe, die wilde slagerij, die het
werk schijnt te zijn van een zinneloos wezen.
Welk eene nuttelooze wreedheid! Welk een on-
derscheid met de moorden waarvan gij ooit hebt
hooren spreken! Waarom is die eene vrouw toen
zij verworgd was met zoo groote moeite in den
schoorsteen gestoken, en in een schoorsteen waar
in zij toch niet kon verborgen worden? Is dat
geen redelooze daad? En bedenk daarenboven

welk eene kracht er noodig moet zijn geweest om haar in dien schoorsteen te krijgen. Herinnert gij u ook niet dat de getuigen zulk een moeite hadden om haar er weér uit te krijgen; met hun drieën of vieren moesten zij het lijk der ongelukkige dochter er uit halen. Herinnert gij u de handen vol grijze haren niet, die er bij den wortel waren uitgetrokken, en die almede overtuigend bewijzen dat de moordenaar van mejufvrouw LESPANAYE ontzettende krachten moet bezitten? Gij hebt ze even goed als ik gezien; het vel van de hersenpan hing bij lappen aan die afzigtelijke haarbossen. En gij weet ook even goed als ik hoeveel moeite het kostte een honderdtal haren uit te rukken. Moet gij uit dat alles niet tot iets zonderbaars en tot iets zeer natuurlijks besluiten? Begint de waarheid niet reeds helderder te worden voor uw geest?

»Ik heb u reeds eenigzins laten vermoeden dat een krankzinnige die misdaad kon hebben bedreven. Maar eene krankzinnige heeft eene stem even als een ander; hij behoort toch tot de eene of andere natie* wier taal hij spreekt. Een krank-

zinnige is niet met bovenmenselijke krachten begiftigd. En een krankzinnige heeft ook geen haren als die, welke ik tusschen de zaamgeklemden vingers van mejufvrouw LESPANAYE heb gezien.» — Met deze woorden toonde de Amerikaan aan zijn vriend eenige roodachtige haren, die zorgvuldig in een papier waren gewikkeld.

«Maar die haren hebben nooit aan een menschelijk wezen behoort!» riep de jongman, die al meer en meer in verbazing geraakte.

JONES glimlachte en haalde een ander papier te voorschijn. «Zie hier,» sprak hij, «den juisten afdruk van de handen, die mejufvrouw LESPANAYE hebben verworfd. Leg uwe hand eens op dit papier en onderzoek eens of een ander met zijne hand deze hand zou kunnen bedekken.

Deze proef was wederom beslissend. «Derhalve was,» riep de vriend van den Amerikaan; «derhalve was de moordenaar ten slotte....»

«Stil, stil!» riep Jones, » hoor ik geen gerucht op den trap? Neem deze pistolen; doch maak er geen gebruik van voor ik u waarschuw! ».

Er kwam inderdaad iemand de trappen op. Toen

Bij het 4de bat., de 2de luit. J. C. A. Amiot, van dat bat.,
laastelijk, wegens ziekte, op non-activiteit geweest.
Bij het 11de bat., de 2de luit. J. T. F. Renaud, omlangs
uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het wapen der Infanterie.
Bij het 1ste bat., de kapt. W. J. A. W. Boers, van het
garn.-bat. op Celebes, en de 2de luit. J. G. Brumings,
van de garn.-compagnie te Riouw.
Bij het 8ste bat., de eerste luit. J. H. A. Pommé, van
het garn.-bat. op Celebes, en de tweede luitenant
A. J. Diepenbroek, van het 14de bataillon.
Bij het 10de bat., de tweede luit. C. Metzler, van het 14de
bataillon.

Bij het 11de bat., de tweede luit. L. H. J. Wollweber, van
het garn.-bat. in de eerste militaire afdeling.
Bij het 14de bat., de eerste luit. A. J. de Bruin, van het
8ste bataillon.

Bij het garn.-bat. in de eerste militaire afdeling de kapt.
J. C. Rappard, de eerste luit. G. F. T. Lange, beiden
van het 1ste bat., en de tweede luit. J. D. Landsdell,
van het 11de bataillon.

Bij het garn. bat. op Celebes, de kapt. J. C. Termijtelen,
van het 8ste bat. in de eerste militaire afdeling.
Bij de garn.-compagnie te Riouw, de tweede luitenant
J. Touniss, van het 1ste bataillon.

Bij de Militaire Administratie.

Als aspirant-intendant, de aspirant-betalemeesters L. J.
van der Maas en S. van Haastert.

Als aspirant-betalemeester, de aspirant-intendant A. J.
van der Schalk.

Voor de Policie. De Ondergeteekende in ervaring ge-
komen zijnde; dat door een groot gedeelte der Ingezeten
niet wordt opgevolgd het bepaalde bij artikel 39 en 42,
van het Policie reglement, luidende als volgt:

Art. 39. Een ieder is verplicht bij aankomst van eenig
Europeesch of daarmede gelijkstandig, en niet in de af-
deeling Samarang woonachtig persoon, tot zijnen huize,
om aldaar te huisvesten, daarvan binnen twaalf uren
de namen van zoodanige personen, op verbeurte eener
boete van f 25.— voor ieder verzuim.

Art. 42. Ieder ingezeten is verplicht ingeval van overlijden
van een Europeaan of daarmede gelijkstandig persoon, ten
zijnen huize, binnen de eerstkomende twaalf uren daarvan
kennis te geven ten kantore van Politie, ten einde daarvan
aanteekening worden gehouden op het register der
Europeanen, en zulks op verbeurte eener boete van f 25.—
Guldens.

Waarschuwt een ieder dat aan deze bepaling door hem
zonder aanzien van persoon gestreng de hand zal worden
gehouden.

SAMARANG, De Adsisent Resident voor de Policie,
den 9den September 1854. SERLE.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van N°. 72 en 74 wor-
den opgeroepen de crediteuren in de navolgende
boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia:
The Loeniang, ook genaamd *Assam, Ong Gonn-
nio*, den inlander *Jan* en de inlandsche vrouw
Sendok.

Door den agent der Samarangsche weeskamer
te Djawana: *J. van Riel*.

Door de Weeskamer te Soerabaja, *Mr. D. B.
Bol*.

Aangeslagen Vendutien

Op ZATURDAG 23 September 1854. Aan het
Arsenaal alhier, van eenig metaal en ijzerwerk.

Op MAANDAG 25 September 1854. Achter het
lokaal der Wees- en Boedelkamer alhier, voor
rekening van diverse boedels.

Op DINGSdag 26 September 1854. Voor het
Commissie-huis van *Jan Scheltema*, van diverse
koopmanschappen en eene moddermolen van het
gouvernement, zooals die is liggende in de *Sama-*

hij op den drempel was gekomen scheen hij te
aarzelen, en Jones stond reeds op om hem achterna
te snellen, toen de vreemdeling zich herstelde en
over den drempel kwam. Het was een groote ke-
rel, als een matroos gekleed. Hij zag er wel niet
uit als een heilige; maar toch ook niet als een boos-
wicht. Zijn dikke baard was hem bijna tot aan
de oogen gegroeid. Hij had schijnbaar geen wa-
penen bij zich, behalve een grooten knoestigen
stok waarop hij leunde.

«Ga zitten,» sprak JONES, toen hij den ruwen
groet van den vreemden gast had beantwoord.
«Gij komt uw orang-outang zoeken. Het is een
mooi beest, waarlijk! Hoe oud schat gij hem wel?»

De zeeman scheen zeer te vreden te zijn over
die vraag.— «Ik zou het niet kunnen zeggen,»
gaf hij ten antwoord; «Hij zal op zijn hoogst vier
of vijf jaren zijn? Hebt gij hem hier?»

«Neen, hij is in een stal hier naast. Zoudt gij
hem niet willen verkoopen? Ik zou hem gaarne
willen houden.»

«Op mijn woord mijnheer, ik zou hem niet
gaarne willen verkoopen. Maar ik zal voor hem be-
talen wat redelijk is. Gij hebt het maar zeggen.....»

rangsche rivier aan den westeroever bij den bui-
ten boom alhier.

Op WOENSDAG 27 September 1854. Voor het
Commissie-huis van *Kruthoffer & Soesman*, van
185 pas aangebrachte Sumbawasche paarden.

Op DONDERDAG 28 September 1854. Voor het
woonhuis van den Heer *J. Smisaert*, van deszelfs
inboedel.

Op VRIJDAG 29 September 1854. In het lokaal
laatst geoccupeerd door *van Maanen & Co.*, voor
rekening van *J. Hijmans*, van diverse koopman-
schappen.

ADVERTENTIEN.

(617) Op MAANDAG den 25ten September
1854, zullen achter het lokaal der Wees- en
Boedelkamer alhier, voor rekening van diverse
boedels publiek worden verkocht, onderscheidene
losse goederen, en ten 10 uren precies:

1°. Een erf en huis, gelegen in wijk Lett. L,
N°. 394 en 395, toebehoorende aan den boe-
del van wijlen *Tan Sioknio*, huisvrouw van
Teh Boenkoun.

2°. Een stukje grond, gelegen te *Oenarang* in wijk
Lett. W, N°. 36, toebehoorende aan den boe-
del van wijlen *J. G. Muhlenfeld*.

3°. Een erf en huis, gelegen in wijk Lett. L,
N°. 359, toebehoorende aan den boedel van
wijlen *Tang Inghio*.

4°. Een erf en huis, gelegen in wijk L. T, N°. 209,
Een erf en huis, gelegen „ „ „ T, „ 210,
3/12 aandeelen in een erf, gelegen in wijk
Lett. R, N°. 103.

6/18 aandeelen in een half gedeelte van een
stukje land, gelegen in wijk Lett. S,
N°. 180.

Drie planken met pannen gedekte huizen en
Een dito dito Pangoong.

allen toebehoorende aan den boedel van wijlen
den Maleijer *Intje Mohamat Bezaar* ook ge-
naamd *Intje Mohamat Bin Senodin*; witsgaders
de vroeger nog onverkocht geblevene pretentien
ten behoeve van de faillite boedels van *N. J.
Heere* en *E. Bédier* en *Platon*, benevens de
vastigheden waarvan de verkoop is aangekondigd
in de Samarangsche Nieuwsbladen van
den 11^{en} en 12^{en} Augustus jl., N°. 32, als te zul-
len plaats hebben op den 14^{en} daaraanvolgende,
waaraan echter door tusschenkomende omstan-
digheden op laatstgemelden datum geen gevolg
is gegeven.

Namens de Wees- en Boedelkamer:
SAMARANG, De Secretaris,
den 21^{en} September 1854. RAMDOHR.

In het vendu-locaal

van JAN SCHELTEMA, zal op Dingsdag den
26^{en} September 1854 vendutie gehouden worden,
van eene menigte pas aangebrachte goederen, voorts:
van eenige Meubelen van vertrekkende personen,
Toerwagen, Wagen- en Bendie-Paarden enz., enz.,
zooals nader per berigt zal bekend gemaakt worden.
(618) JAN SCHELTEMA.

Op WOENSDAG den 27^{en} dezer, Vendutie
à 2% vendu-salaris,

van 185 Sandelwood en
Sumbawa - Paarden,

aangebragt per Ned. Ind. schip *Alijoesner*.

(619) KRUTHOFFER & SOESMAN.

«Wel laat eens zien,» hernam JONES; «wat
zoudt gij mij wel kunnen geven? Zoo, nu ben
ik er! Vriendje, gij kunt mij wel eenige inlich-
tingen geven aangaande den moord in Quon-
dam-street.»

Terwijl de Amerikaan deze woorden op een
natuurlijken toon uitsprak, sloot hij de deur met
den sleutel en zette zich nu weer voor de tafel
waarop hij een pistool nederlegde. De zeeman
was intusschen in den eersten oogenblik als of
hij van den donder was getroffen; maar onmid-
delijk rigtte hij zich op en greep den stok kramp-
achtig in zijn gesloten vuist. Doch bijna te ge-
lijker tijd liet hij zich op zijn stoel neervallen,
zoo verslagen en zoo afgemat dat zijne twee be-
wakers er medelijden mede hadden.

Thans volgde de oplossing van het bloedige
raadsel. JONES had in de dagbladen de volgende
advertentie laten plaatsen: «Digt bij de *boltonne*
van Washington is een orang-outang gevonden.
Men adresseer zich, enz. enz.» De matroos werd
door die advertentie genoopt om zich naar den
Amerikaan te begeven; want hij was de eigenaar

(620) Op de Vendutie van WOENSDAG den
27^{en} dezer, zal precies ten 9 uren à tout prix
voor rekening van belanghebbenden worden ver-
kocht:

M s B. 1 kist 38 codies - 44 x 80 duim
N°. 855. Adrianopel rood Buitenzorgsche
Sarongs.

KRUTHOFFER & SOESMAN.

Op Vrijdag den 29^{en} September 1854, zullen
voor rekening van den Heer JACOBUS HIJMANS
zonder eenige reserve verkocht worden:

32 vaten roode wijn,

liggende in het gebouw aan de rivier, vroeger door
de Heeren van Maanen & Co. geoccupeerd.

(621) JAN SCHELTEMA.

(605) Op een nader te bepalen dag in
de maand October aanstaande, zal voor
rekening van de Erven JACOBUS
HIJMANS verkocht worden, te Tadjem, re-
sidentie Samarang, Adsisent residentie Demak,
district Singin Kidool, de aldaar staande houten
woning en twee kapitale houten-loodsen; behoo-
rende aan de tabaks onderneming aldaar. Grootte
enz., later te vermelden.

Nadere informatien, te bekomen te Samarang,
bij J. MENDES DA COSTA.

ONTVANGEN:

Fijne Meubel politoer en Spiritus, Vruchten
op water en à l'eau de vie, Eau de Cologne H.S.
en andere fijne merken, Dantziger- Doppel-
Kummel en S. Nicolai PALE ALE; en

uitgepakt:

eene factuur Kramerijen, Etagee voorwerpen
in brons en andere, Trousses, Nécessaires en Sou-
venires, Papeteries en blikken Speelgoed, enz.
(622) KRUTHOFFER & SOESMAN.

Ontvangen:

Eene groote factuur verglaasde ijzeren Potten,
Pannen, Ketels, Casserols, etc. Blikken Trommels,
Raspen, Trechters, Laadjes, Poddling- en Geba-
Vormen, Gieters, Oliekannen, Specerij Trommel,
Stal- en dieven Lantaarns, Pofferpannen, Gelei-
Vormen, Filtreer Koffijkannen.

(623) JAN SCHELTEMA.

ONTVANGEN.

Parfumerien en fijne Zeepen, Dames Néce-
saires, Haakdoosjes en boekjes, Copieer Boeken en
Inktpoeder. (624) JAN SCHELTEMA.

ONTVANGEN:

(606) Versch Banket- en Suikerwerk, Ontbijt
Koek in trommels, gedroogde Vruchten, geassor-
teerde Zuren, Groenten en Vleeschen in blik,
Rolpens in flesschen, Liqueuren, puike Hammen
en Kazen enz., enz.

KRUTHOFFER & SOESMAN.

BIJ KRUTHOFFER & SOESMAN,

is thans uitgepakt, en tot buitengewoon matige
prijzen verkrijgbaar: eene factuur prachtige Fran-
sche Gravures en Gouaches, in rijk vergulde
Lijsten, dito Spiegels van verschillende Dimen-
sien, Eet-serviezen van Engelsch-Aardewerk, fijn
Glaswerk, enz., enz. (607)

van een reusachtigen aap, dien hij uit de Oost-
Indiën had medegebragt, en dien hij altoos hield
opgesloten uit hoofde van zijne ontembare woest-
heid. In den nacht vóór den moord was hij uit
zijn herberg gekomen en hij had den aap gevon-
den, uit zijn hok gebroken en voor den spiegel
staande als om zich te scheren, even als hij zijn
meester had zien doen. Toen de matroos hem
met een scheermes in de hand zag, zonk hij bijna
in elkander van schrik; de orang-outang verschrok
niet minder en maakte van deze gelegenheid ge-
bruik om door de geöpende deur te vlugten. Toen
hij eenmaal op den trap was, had hij weldra de
straat bereikt en de matroos achtervolgde hem
wel; maar 't was te vergeefs. Het kwaadaardig
beest, met het scheermes in de hand, ontsnapte
altoos als de matroos op het punt was om hem
te grijpen. Deze zonderlinge jagt in de stille
straten van Baltimore had reeds een geruimen tijd
geduurd toen de orang-outang in eene laan achter
Quondam-street komende, een licht zag branden
in het open venster van mejufvrouw LESPANAYE.
De ongelukkige dame zou den volgende dag met
haar dochter Amerika verlaten en hield zich nu

Per de *Tweeling Zusters* kapt. *Carst*, hebben de Ondergeteekenden direct uit *Europa* **ONTVANGEN**

en zoowel te *Salatiga* als te *Samarang* en detail verkrijgbaar gesteld:
 Puik Delftsche Gras-Boter,
 Edammer Kazen,
 Valken-Bier op fust en op flesschen,
 Echt Haantjes Bier,
 Selterswater op $\frac{1}{2}$ kruiken,
 Echte Jamaica Rhum,
 Dubbele Anizette van Focking,
 Pommerans Spiritus,
 Van der Veen's Elixer,
 Champagne Wijn op $\frac{1}{2}$ flesschen,
 Rudesberger op $\frac{1}{2}$ flesschen,
 Puik Puik Haring,
 id. id. Ansjovisch,
 Gerookte- en Versche Zalm,
 Puik Saucijs de Boulogne op reuzel en in blikken,
 Rozijnen, Tafel-Amandelen, gedroogde Appelen,
 Peeren, Krenten, blikken Dop-Erwijes, Bloemkool, Spruiten, Asperges,
 Vogeltjeszaad,
 Estramien,
 Gesorteerde fijne Borduurwol,
 Lint voor Ridder-Orders en Metalen Kruizen,
 Spiegels en Schilderijen met vergulde lijsten,
 Tafel- en Theeserviesen,
 Diepe en Platte Borden afzonderlijk verkrijgbaar,
 Geslepen Bitter-, Sherry-, Wijn- en Waterglazen,
 Vinger-Glazen,
 Gegoten Drink-Karaffen,
 Hangstolpen met vergulde Garnitures.
 Voorts: alle soorten van Provisien en Dranken, te veel om te noemen.
 Ph. F. VOORNEMAN & BUIJN.
 SALATIGA, 20 September 1854. (625)

WIJN - HANDEL

van

T'HOOF.

Vatwijn,
 Diverse soorten van Kistwijn,
 Chateau de Cantemerle 1848,
 Haut Brion 1847,
 St. Julien
 St. Emilion,
 Gruaux la Rose,
 Pichon Longeville,
 Leoville,
 Bourgogne Chambertin,
 Clos de Vougeot,
 Diverse Witte Wijnen,
 Champagne,
 Rijnwijn Mousseux,
 Fijne Rijnwijn van verschillende gewassen,
 Madera,
 Portwijn,
 Lans- Haantjes- en Valken Bier,
 AVH. Genever, Likeuren van Focking, Absinthe,
 Kirschen-wasser, Maraschino, Siropen,
 Cognac van John Albertij en andere merken, Sla-Olie en Azijn, enz. (588)

WIJN - HANDEL

(610)

VAN

T'HOOF.

ONTVANGEN:

AECHTES BAIERISCHES BIER.

met haar onledig met het inpakken van hare goederen.

De orang-outang wierp zich terstond op den muur van de laan en van daar op de stang van den bliksemasleider, waarvan wij hebben gesproken. Daarop greep hij het half geöpende luik en sprong door het dat open kruisraam op het hoofdeinde van het bed dat daar vlak tegen stond. De twee vrouwen bespeurden niets van dit onverwacht bezoek. Zij zaten met haar rug tegen het venster en waren geheel verdiept in haar arbeid. Er verliep ten minste een geruimen tijd tusschen het binnenklimmen van den orang-outang en de eerste kreten der ongelukken. Maar nu vloog de matroos, doodelijker verschrikt dan ooit, ook langs den bliksemasleider naar boven, naar de vierde verdieping. Het was hem echter niet mogelijk om verder te komen, want de aap had het open slaande raam tegen den muur geworpen. Hij was nu genooddaakt om het vreesselijk schouwspel te zien. De orang-outang had juist de oude dame bij de grijze haren gegrepen terwijl zij bezig was met die in orde te brengen. Toen hij haar beet had deed hij de bewegingen na

(609) Fransche keuken gereedschappen, (Ijzer vertind en verglaasd), te verkrijgen bij **KRUTHOFFER & SOESMAN.**

Wissels

op NEDERLAND, bij

(626) **DORREPAAL & CO.**

Debiteuren aan de firma **G. A. WERMUTH** en **G. WAITZ & G. A. WERMUTH**, worden nog eenmaal beleefdelijk verzocht hun thans zoo lang achterstallig debet, ten spoedigste aan te zuiveren.

(627) **G. A. WERMUTH.**
liquidateur dier firma's.

Achterstallige debiteuren onzer Toko zaken worden verzocht hun dedet af te dragen.

(628) **WERMUTH & CO.**

(611) De Ondergeteekenden, Testamentaire Executeuren in den boedel van wijlen **P. J. DE GROOT**, geven hiermede kennis, dat de Heer **Mr. H. A. des Amoris van der Hoeven**, wegens vertrek, van af heden ophoudt Gesubsitueerd Executeur van bovengenoemden boedel te zijn.

De Debiteuren worden alsnu beleefdelijk verzocht hunne rekeningen ten spoedigste te willen voldoen aan den tweeden ondergeteekenden, dan wel aan **H. W. Voorneman** te *Samarang*, en zulks ter vrijwaring van geregelijke vervolging.
SALATIGA, W. HUIJGEN DE RAAT.
 5 September 1854. **Ph. F. VOORNEMAN.**

(612) De Ondergeteekende woont thans, door het vertrek van den Eerwaarden Heer Pastoor *van der Grinten*, bij den Heer **VAN GHERT**, op *Karangbidara*, en neemt de vrijheid zich verder aan te bevelen, in het geven van lessen in *Zang en Piano.* **L. W. VAN BUEL.**
SAMARANG, 15 September 1854.

(613) De 1ste Onderwijzer van de **R. K. wees-**huisschool te *Samarang*, wenschte zijnen nog overigen tijd, aan het geven van privaattlessen te besteden. **P. C. VAN GHERT.**
SAMARANG, 15 Sept. 1854. Karangbidara.

(629) Het **AKHUIS** van de Ondergeteekenden is verplaatst naar de *Zwaluwstraat*, naast den Boekwinkel van de Heeren **V. H. NOMAN, KOLFF & CO.**
Ph. F. VOORNEMAN & BUIJN.
SAMARANG, 19 September 1854.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

(630) met het snelzeilend sterkgebouwd Ned. Barkschip **CORNELIA**, kapt **H. Visser**, voerende eenen geëxamineerden Scheeps-doctor, om tegen het einde dezer maand van hier, en inden loop van October van *BATAVIA* naar *AMSTERDAM* te vertrekken. Nadere informatie te *Batavia* bij de Heeren **HAAGER & SCHUURMAN** en alhier bij den Gezagvoerder of bij

SAMARANG, De Agenten,
 22 September 1854. **DORREPAAL & CO.**

(631) De Ondergeteekende levert tegen zeer billijke prijzen, **WAGENS** met **PAARDEN** tegen maandelijksche Abonnementen, en verzoekt beleefdelijk de gunst dergenen, die van dezelve zouden willen gebruik maken.
SAMARANG, 22 Sept. 1854. **L. GERARDS.**

van een barbier en streek eenige malen met het scheermes langs haar gelaat. Op dit fantastisch gezigt was de dochter in onmagt gevallen, terwijl haar moeder een akelig angstgegil aanhief. Het beest werd nu woedend op die kreten van schrik en pijn — denk maar eens aan die handen vol uitgetrokken haren — en daarop scheide hij met een enkele snede van het scheermes het hoofd van den romp. Nu wekte ook het gezigt van het bloed al meer en meer zijn woestheid op en hij wierp zich op hare ongelukkige dochter, die hij met zijne achterpooten aangreep en op zijn gemak verworpende. Op dit oogenblik echter zag hij door het geopende venster zijn meester, bleek van ontzetting en schrik. Dat was genoeg om de woede van den orang-outang in vrees te doen veranderen.

De angst voor zweepslagen van den matroos beving hem eensklaps, en hij begon in een soort van zenuwachtige siddering door de kamer te hollen, terwijl hij alle de meubelen, de bedden en wat zich verder in die kamer bevond overen door elkander wierp. Vervolgens trachtte de aap zijn misdrijf te verbergen en hij greep het ligchaam van mejufvrouw **LESPANAYE** en hij heb-

WAGEN-VERHUURDERIJ

(632) te *Samarang.*

Bij den Ondergeteekende zijn op eerste aanvraag **WAGENS** met **PAARDEN** te bekomen naar *Oenarang, Ambarawa, Salatiga* en tusschen gelegen plaatsen. **L. GERARDS.**

Derde Oproeping.

Prodeo. In den jare 1800 vier-en-vijftig den achtsten September ten verzoeken van **M^r. Charles Jean Francois Mirandolle**, Advocaat en Procureur bij den Raad van justitie te *Samarang* en aldaar woonachtig, ten dezen handelende namens **Johan Herman Samuelz**, klerk op het politie kantoor te *Samarang* en wonende aldaar en krachtens het daartoe door den Raad van justitie te *Samarang* bij dipositie van den 12de April jl., verleende verlof.

Heb ik **Petrus Jacobus Neijhoff**, deurwaarder bij den Raad van justitie te *Samarang* en wonende aldaar.

Voor de derde maal
 Gedagvaard.

Jan Coenraad Bergman, laatst gewoond hebbende te *Samarang*, doch wiens tegenwoordig beroep en woonplaats zijn onbekend, mitsdien exploit doende bij aanplakking aan de hoofddeur der gehoorzaal van den Raad van justitie voornoemd.

Om op Woensdag den tienden Januarij 1800 vijf-en-vijftig des voormiddags ten negen ure bij voorafgestelden Procureur te voorschijnen ter openbare teregtzitting van den Raad van justitie te *Samarang* gehouden wordende in het daartoe bestemde lokaal binnen dezelve stad.

Ten einde.

Aangezien de Gedaagde sinds meer dan vijf jaren zijne woonplaats verlaten heeft, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven of orde op het beheer van dezelve gesteld te hebben.

Aangezien sinds dien tijd geen bewijs is ingekomen van zijn aanwezen of overlijden, noch eenige andere tijding van hem vernomen is.

Aangezien de eischer, als gehuwd met **Johanna Frederika Bergman**, zuster van den gedaagde, belang heeft diens vermoedelijk overlijden geregteijk te doen verklaren.

Mitsdien ter voormelde teregtzitting van den Raad van justitie voornoemd van zijn aanwezen behoorlijk te doen blijken, den gedaagde tevens aangevende dat ingeval de gedaagde op deze derde dagvaarding bij voorafgestelden Procureur niet mogt opkomen, en alzoo niet behoorlijk van zijn aanwezen mogt blijken, door of namens den eischer zal worden geconcludeerd dat er regtsvermoeden van des gedaagden overlijden bestaat en zulks sedert het jaar 1836.

En heb ik deurwaarder exploit doende als boven mede afschrift van dit exploit ter hand gesteld aan den officier van justitie bij den Raad van justitie voormeld, die het oorspronkelijk dezes met gezien heeft geteekend, en twee andere afschriften gezonden aan de *Javasche Courant* en het *Samarangsche Advertentie-Blad* ter insertie.

(wg.) **P. J. NEIJHOFF.**

Gezien en afschrift overgenomen,
SAMARANG, 8 September 1854.

De officier van justitie bij den Raad van justitie te *Samarang.*

(wg.) **W. a BRAKEL REIGER.**

Voor copij conform:
P. J. NEIJHOFF.

ben gezien wat hij er mede deed. Met hetzelfde oogmerk wierp hij het lijk van zijn eerste slagtoffer door het venster.

De matroos had te vergeefs door bedreigingen en smeekingen een einde trachten te maken aan die verschrikkelijke slagterij. Maar eindelijk hadden hem schier zijne zinnen begeven en hij had zich weer van den bliksemasleider langs den muur laten glijden zonder achter zich te durven zien, en meer dood dan levend had hij zijn logement bereikt. Toen hij den volgenden morgen bespeurde dat niemand aan hem, noch aan zijn orang-outang dacht, deed hij al wat hij kon om het beest terug te krijgen, daar hij hem niet zonder opoffering had gekocht en wederom wilde verkoopen. Op die wijze viel hij in den strik, te meer daar hij overtuigd was van zijne onschuld.

En op die wijze was nu, zonder de hulp der politie, het bloedig raadsel opgelost. De orang-outang werd terug gevonden, gedood en voor rekening van het museum ontleed. Als gij ooit te *Baltimore* komt kunt gij er zijn geraamte zien en het volk zal u die vreesselijke moordgeschiedenis verhalen.

Wordt gevraagd

(633) Bij eene getrouwde familie te Djocjokarta eene Gouvernante geschikt tot het geven van Onderwijs aan, en ter opleiding van drie meisjes, oud van 4 tot 8 jaren. Eenige kennis van de Muziek en het les geven op de Piano, in de eerste beginselen is een voornaam vereischte. Men kan op een ruim Salaris rekenen, en adresseere zich aan het Postkantoor te Djocjokarta onder de letters G. L.

WAGEN DIENST

VAN

H. L. de Lyon

te Salatiga.

(634) De Ondergeteekende maakt zijnen geëerden begunstigers bekend, dat hij ook zijn KANTOOR gevestigd heeft te Samarang op Tawang, alwaar men ten allen tijde WAGENS en PAARDEN kan krijgen tot OENARANG, BAWEN, WILLEM I, SALATIGA, AMPEL en BOIJOLALIE.

H. L. DE LYON.

(614) Een span BIMANESCHE PAARDEN, bij E. W. BERGH.

Een HUIS, gelegen op Tawang, te bevragen bij J. H. DE GROOT 99.

TE HUUR OF TE KOOP:

Een te Oenarang zeer aangenaam gelegen huis, te bevragen bij den Heer C. JANITS aldaar of bij den ondergeteekende. COLLINGS. SAMARANG, 15 September 1854. (615)

Met 1 October a. s. te aanvaarden, een huis, gelegen in de Arsenaal-straat, thans nog bewoond door den Heer FRANK, te bevragen bij J. H. DE GROOT 99. (616)

Aangekomen Personen.

Sept. 15 Jhr. A. K. Cornets de Groot. id. 18 J. Bonte en fam., J. J. Raaf, J. W. van Groll, Mejufv. W. E. Teunisz, N. C. Fransz Jr., M. Soekias, Mevr. J. Westerkamp. id. 20 J. W. Lutter, K. F. Pieters. id. 21 Mevr. de Wed. Gaum geb. Kessler, S. van de Graaf.

Vertrokken Personen.

Sept. 14 E. Tjalling. id. 15 W. F. Emmen, O. Merling, W. Luick. id. 18 F. L. Chalot, D. F. van der Heijde, G. Bergman, echtgenoot en 3 kinderen, J. van der Heijde, A. Beem, J. Bonte en fam. id. 19 D. J. Meulenaar en 4 kind. id. 20 F. Martinus, P. Jansz en fam. id. 21 Mevr. de Wed. Gaum geb. Kessler.

Schepen in Lading.

Op den 21sten September.

Naar . . . Ned. Ind. bark Faidool Rachman, kapt. Said Omar Ba - Ali, agent Gezagvoerder.

Naar BATAVIA, Ned. Ind. bark Hap Heen, kapt. Nawidin, agenten B. Kopersmit en Co.

Naar RIOUW, Ned. Ind. bark Arief Banjermaas, kapt. Mohamat Arip, agent Gezagvoerder.

Naar . . . Ned. Ind. bark Kiem Heng Sing, kapt. Tjia Tjing Tin, agent Gezagvoerder.

Naar DE GOLF VAN PERZIE, Ned. schip Zes Gezusters, kapt. G. H. Ruhaak, agent Gezagvoerder.

Naar NEDERLAND, Ned. schip Vier Gezusters, kapt. P. Verschuur, agenten B. Kopersmit en Co.

Naar AMSTERDAM, Ned. schip Tweeling Zusters, kapt. W. F. Carst, agenten J. Knagge en Co.

Naar NEDERLAND, Ned. schip Kon. Ned. Jacht Club, kapt. E. van Lindern, agenten Dorrepaal en Co.

Naar NEDERLAND, Ned. schip Sumatra, kapt. H. Griev, agenten B. Kopersmit en Co.

Naar NEDERLAND, Ned. schip Vier Gebroeders, kapt. C. Vonk, agenten B. Kopersmit en Co.

Naar . . . Ned. schip Cornelia, kapt. H. Visser, agenten Dorrepaal en Co.

Naar HAVRE DE GRACE, Frans. schip Benjamin Sanier, kapt. J. Dolu, agenten Dorrepaal en Co.

Scheepsberigten.

AANGEROMEN.

Sept. 15 - Ned. Ind. stoomschip Banda, H. Schmidt, v. Soerabaja 14 Sept., passagiers de heeren Coblijn, Veenstra, Werploeg, Umbgroeve, Martens, Z. M. Kroepen en bannelingen. - Ned. Ind. bark Kiem Hing Sing, Tjia Tjing Tin, v. Palembang 3 Juli. - Ned. Ind. bark Arief Banjermaas, Mohamat Arip, v. Banjermaas 9 Sept.

Sept. 17 - Ned. bark Vier Gebroeders, C. Vonk, v. Batavia 8 September.

Sept. 18 - Ned. Ind. bark Hing Goan, Liem I Joe Hok, n. Riouw 5 Aug. - Ned. Ind. bark Bachtmastora, Said Ibrahim Habassij v. Sumanap 13 Sept.

Sept. 19 - Ned. Ind. bark Aldjoesoor, Said Mohamat Bin Ijaja, v. Sumanap 11 Sept. - Ned. bark Cornelia, H. Visser, v. Batavia 10 Sept., passagier de heer E. Enschede.

Sept. 20 - Ned. bark Jonge Jan, A. Hoogenstraten, v. Batavia 15 September.

VERTROKKEN.

Sept. 14 - Ned. bark Zeevaart, J. Knaap, n. Soerabaja.

Sept. 16 - Ned. Ind. schoener Anna Johanna, Valberg, n. Soerabaja. - Ned. Ind. stoomschip Banda, H. Schmidt, n. Batavia, passagiers de heeren Cornets de Groot, E. Ducommun, Persijn en Z. M. troepen

Sept. 17 - Ned. Ind. bark Oen Goan, Oei Tjing Goan, n. Tagal, Cheribon en Riouw. - Ned. Ind. bark Fatahool Mobarak, Kasan, n. Banjermaas. - Z. M. fregat Palembang, kapt. ter Zee Woutersz, koers stellende om de Noord.

Sept. 18 - Ned. Ind. bark Indramajoe, Gouw Tjoei Sing, n. Singapoer. - Ned. Ind. bark Fatahool Wahop, Sech Abdulla Bin Salim n. Banjermaas.

Sept. 19 - Ned. Ind. schoener Hap Eng, Tan Tjing Kiat, n. Muntok, Riouw en Singapoer. - Ned. Ind. bark Kiem Tian Hoat, Oe Pik Waij, n. Banjermaas. - Ned. Ind. bark Saijang Maskoor, Hadjie Gesoep, n. Riouw en Singapoer.

Sept. 20 - Ned. bark Jacoba Christina, J. C. Berk, n. Nederland, passagier de heer van Heijst en een terugkeerende Militair. - Ned. bark Jacatra, F. Buijs, n. Batavia en Nederland, passagier de gewezen 1ste Luitenant C. F. de Coenens en drie terugkeerende Militairen.

Sept. 21 - Ned. Ind. bark Kaliemantan, Hadjie Mohamat Yasin, n. Muntok en Riouw.

AAN- en UITVOER te SAMARANG van den 14ten tot en met den 21sten Sept. 1854.

AANVOER.

Van Singapoer met het Fran. schip Benjamin Sanier, kapitein J. Dolu. 6 kisten en 2 kisten ijzer-waren, J. Knagge & Co.

Van Soerabaja met de stoomboot Banda, kapitein F. H. Schmidt. 3 rondsels van een suiker-molen, 1 kist Europese shawls, 1 baal Europeesch wit katoen, 2 kisten Java sigaren en 32 pikols aardappelen, B. Kopersmit & Co.

1 corgies sumbagie sarongs, 11 kisten Europeesche kleedjes, 108 pakken vergulde knopen, 8 en een half dozijn scheermessen, Mohamat Seman. 1 kist vogelnestjes, Yap Toen Han.

2 stollen ijzeren en koperen nummers, Havenmeester. Van Palembang over Cheribon met de Nederlandsch Indische bark Kiem Hing Sing, kapitein Ljia Tjing Tin.

428 pikols ongezochte katoen, 59 pikols witte damar, 107 en half pikols zwarte damar, Gezagvoerder.

Van Banjermaas met de Nederlandsch Indische bark Arief Banjermaas, kapitein Mohamat Arip. 21,350 bossen bindrotting, 800 stuks kadjang matten en 2 pikols was, Gezagvoerder.

Van Sumanap met de Nederlandsch Indische bark Bacht Mastora, kapitein Said Ibrahim Alhabassij. 2 kisten militaire goederen en 190 koiangs Gouvernements zout, Havenmeester.

30 pikols uien, Sech Alla Ausan.

Van Riouw over Tagal en Pekalongan met de Nederlandsch Indische bark Hing Goan, kapitein Liem Yoe Hok. 1100 silveren Spaansche matten, f 8900 receptissen aan papier, 4 en een half pikols staart-peper, 1 pikol kanarie-vruchten, 850 stuks gesoute eijeren en 118 pikols gambier, Gezagvoerder.

Van Sumbawa met de Nederlandsch Indische bark Aljoesoor, kapitein Said Mohamat Bin Sech. 188 stuks paarden, 6 pikols was en 10 pikols gedroogd vleesch, Gezagvoerder.

UITVOER.

Naar Nederland over Soerabaja met het Nederlandsch schip Zeevaart, kapitein J. A. Knaap. 277 pikols suiker, 638 pikols koffij en 235 pikols bindrotting, N. H. M. Naar Banjermaas met de Nederlandsch Indische bark Fatahool Mobarak, kapitein Kasan.

2 corgies Java stroo en gebl. matjes en 2 pikols poeder-suiker, Gezagvoerder. Naar Riouw over Tagal en Cheribon met de Nederlandsch Indische bark Oen Goan, kapitein Oei Tjing Goan.

128 pikols poeder-suiker, The Bian Hong. f 13,000 receptissen aan koper duiten, Gezagvoerder. 15 kisten madapollams en 30 kisten thee, Beh Ing Tjioe.

20 stuks Java gebatik sarongs, 10 stuks Arabische zijden ginghams en 10 pikols tarwe, Tjan Kam Soei.

Naar Soerabaja met de Nederlandsch Indische schoener Anna Johanna, kapitein W. S. A. Valberg. 164 kisten wijn en 2 balen katoenen broeken-stof, van den Broek & Co.

2 kisten papier en 1 kist boeken, Oliphant & Co. 1 leuning stoel, 18 stuks banken, 2 stuks tafels, 1 knaapje, 50 stuks laderen hoofd-kussens en 80 stuks ledige pochenille kisten, Havenmeester. 260 pikols gambier, 2 kisten Chinese echtgoud-verguldsels, 1 kist Chinese koperen knopen, 18 kisten thee en 2 kisten bamboeschu krammen, Beh Ing Tjioe. 180 pikols gambier, Ho Tjing Tjioe. Naar Riouw en Singapoer met de Nederlandsch Indische bark Sni- jan Maskoor, kapitein Hadjie Gesoep. 50 pikols poeder-suiker en 2 pikols gutta percha, Beh Ing Tjioe. 17 corgies Java matten en 3 pikols gutta percha, Hasanodin. 27,000 bossen bindrotting, 52 corgies banjarsche rotting-hoedap en 8 corgies dajaksche matten, Gezagvoerder. 630 silveren Spaansche matten en 3 goudan Spaansche matten, Bawa Machmoet Kaliepa. 100 silveren Sp. matten en 6 gouden Sp. matten, Mohamat Kasan. 20 pikols poeder-suiker, Abdulla Bin Achmat. 100 silveren Sp. matten en 838 silveren gulden, Hadjie Abdulla. 56 pikols kandij-suiker en 1 pikol poeder-suiker, Said Alooi Bin Segaf. 400 silveren Spaansche matten, Tisno Wardjo.

Naar Nederland met het Nederlandsch schip Jacatra, kapitein J. Buijs Jr. 2,599 pikols suiker, 5,897 pikols koffij en 100 pik. bindrotting N. H. M. 1 kist civiele goederen, Havenmeester.

Naar Riouw en Singapoer over Muntok met de Nederlandsch Indische schoener Hap Ing, kapitein Tan Tjing Kiat. 1,192 pikols rijst, 20 pikols aardappelen, 100 pakjes Chinese speel- kaarten, 30 stuks emmers, 200 stuks houten klompen, 58 pikols kandij- suiker en 17 pikols poeder-suiker, Gezagvoerder.

25 corgies Java matten, 9 corgies Java gebatik kleedjes en sarongs, 6 pikols kandij-suiker, 1 pikol talk, 13 corgies pinang scharen en 5 riemen Hollandsch papier, Johor.

230 silveren Spaansche matten, Hadjie Achmat. 809 silveren Spaansche matten, Matsarie.

Naar Nederland met het Nederlandsch schip Jacoba en Chris- tina, kapitein J. C. Berk. 6,364 pikols koffij, 2802 pikols suiker en 80 pik. bindrotting, N. H. M. Naar Batavia met de stoomboot Banda, kapitein F. H. Schmidt. 45 kisten militaire goederen, Havenmeester.

Naar Nantes met het Fransche schip, Paquebot de Panama, kapitein Berniard. 2004 pikols koffij, 500 stuks kne-huiden, 4,482 ponden indigo en 28 pikols cubeben, Dorrepaal & Co.

Aan- en Uitvoer langs den grooten postweg te Samarang van Producten van 14 tot en met 20 Sept. 1854.

BENAMING.		AANVOER.		UITVOER.	
		gouv.	part.	gouv.	part.
Koffij	pikols	4904	2107		
Suiker	krandj.		2178		
Indigo	kisten		9		
Zout	pikols			704	
Rijst	id.		3228		
Tabak	krandj.		266		312
Olie (klapper)	pikols		138		
Gambier	id				234

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, f 24.—
Suiker, N°. 16, f 12 1/2, afgedaan.
Indigo, f 3.—
Koe-Huiden, f 46.—
Buffel-Huiden, f 40.— à f 42.— } schaarsch.
Staart Peper, f 60.— niet voorhanden.
Rijst eerste soort, f 140.—
» tweede » f 125.—
» derde » f 115.—
Klapper, (Olie) f 16.—
Katjang, » f 14.—
Rotting, f 6.— à f 6 1/2.—
Kadjang Matten, f 9.—

Protestantsche Eeredienst.

Zondag den 24sten September 1854.
des morgens te 9 uren.

Voor de Maleische gemeente.

En des avonds te 7 uren.

Voor de Nederlandsche gemeente.

C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

MALEISCHE DIENST.

Vrijdag, den 29sten September 1854.
des voormiddags te 9 uren.

Roomsche Catholijke Eeredienst.

Zondag den 24sten September 1854.

's morgens om 7 uren en om half negen.

L O F

's avonds om 7 uren.

VERSLAG DER METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datum	Thermometer.				Winden.			Regen, Onweër, enz.	
Sept.	mg.	av.	mg.	md.	mg.	mg.	md.	av.	
15	23°	30°	31°	26°	O	O	N	NO	
16	24°	29°	29°	27°	stil	W	NW	W	
17	24°	29°	30°	27°	O	NO	N	NW	
18	23°	29°	30°	26°	O	NW	W	W	
19	23°	29°	30°	26°	O°	O°	NO°	stil	zeven druppels.
20	24°	29°	30°	27°	O°	WNW	NW	stil	
21	23°	28°	30°	26°	W	NW	W	NW	

N. B. Thermom. naar CELSIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stille tot vliegende storm. (gevallen regen in Ned. Ellen)

BUITENGEWOON

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

van Vrijdag 22 September 1854, No. 38.

Wij ontleenen aan de ons heden 22 Sept. geworden Europeische Land-Mail Couranten de navolgende Berigten, die wij ons haasten aan onze geabonneerden mede te deelen.

— Heden (5 Aug.) zijn aangenomen de amendementen Mackay en van Bosse, volgens welke gedrukte stukken uit Nederland onbelemmerd in Indië moeten worden toegelaten, zonder preventief toezigt, gelijk was voorgesteld; ook stukken van andere landen, mits niet strijdig met de openbare orde.

— In de tweede kamer duren de beraadslagingen over het Indisch regerings-reglement steeds voort. Men is nu tot art. 104 genaderd. Niettegenstaande de oppositie ijverig is in het amenderen, zoo kan zij slechts weinige amendementen er door krijgen. Het meeste wat zij verkregen heeft is het doen vervallen van art. 4 over de Commissarissen-generaal en het doen aannemen van het beginsel, dat de besluiten tot uitzetting gemotiveerd moeten zijn en aan de tweede kamer moeten worden medegedeeld. Voor het overige heeft de regering tot nu toe steeds gezegepraald. Intusschen heeft de heer Thorbecke een groot aandeel in de verbeteringen, aangebracht in de artikelen met behoud van het stelsel van het wetsontwerp. Men gelooft dat de discussiën nog wel acht dagen zullen aanhouden.

— Benoemd: H. Gildemeister tot offic. van gez. 3de kl. bij de geneesk. dienst in Oost-Indië; en bij datzelfde personeel, tot offic. van gez. 3de kl., de kweek. voor de dienst aldaar bij 's Rijks kweeksch. voor mil. geneesk.: T. J. Jorritsma, A. E. Neeb, H. J. Alken, W. S. Cramer, A. P. Sodenkamp, J. A. James, L. O. de Visser, J. M. G. E. Le Rutte en P. J. Thooft; tot apoth. 3de kl. bij de mil. gen. dienst in Oost-Indië de voor de betrekking opgeleide kweekn. der pharmacie Godschald Hermanus Beer en Francisus Hekmeijer; — overgeplaatst: bij het 5de reg. den 2den luit. L. F. van Otterloo, van de inf. in Oost-Indië. — vergund: den gepension. majoor der genie in Oost-Indië, F. A. Korts, thans hier te lande, het dragen van de activ.-uniform; — op verzoek eervol ontslagen: den ritmeester van het regiment Oost-Indische kavallerie S. van Stampa, thans met verlof hier te lande, uit Zr. Ms militaire dienst, onder toekenn. van pensioen; — ingetrokken: de benoeming gedaan bij koninklijk besluit van den 4den Februarij 1854, n°. 87, van den sergeant bij het leger in Oost-Indië P. M. Flou, tot ridder der 4de klasse van de militaire Willemsorde.

— Z. M. heeft tot HD. adjudant benoemd den majoor W. K. H. Feuilletau de Bruin, van het wapen der artillerie bij het leger in Oost-Indië, thans met verlof hier te lande met bepaling dat hij bij dat wapen als gedetacheerd zal worden gevoerd.

— Den 14den Augustus aanstaande zal van Harderwijk vertrekken, om op den 15den daaraanvolgende over te gaan aan boord van het viermastschip Argo, gezagvoerder D. Huijsers, liggende op stroom voor Rotterdam, een detachement sterk 140 onder officieren en manschappen, onder bevel van den militairen onder-intendant der 2de klasse der militaire administratie in Oost-Indië J. W. Jonkers, medegeleiders de 1ste luit. H. A. Termijtelen, 2de luit. F. K. N. van Bijleveld, van de infanterie, alle drie van verlof naar Java terugkeerende, benevens de 2de luit. F. J. W. Mekern en den officier van gezondheid 3de kl. H. Gildemeister.

— Men zal zich herinneren dat de heer de Montalembert in een regtsgeeding gewikkeld is geweest wegens eenige voor de regering beledigende uitdrukkingen, voorkomende in een brief, die in Frankrijk openbaar gemaakt was geworden en dat de kamer van afgevaardigden slechts met weersin magtiging heeft gegeven, om den beroemden redenaar deswege te vervolgen. Thans heeft de kamer van beschuldiging verklaard, dat geen grond tot verdere regtsvervolgung te dezer zake bestaat.

— Den 22sten Julij is de nieuwe beeldhouwer Santa-Constantini, de moordenaar van graaf Rossi, door middel van de guillotine te Rome ter dood gebracht. Gedurende zijne overbrenging van de gevangenis, naar het schavot, moet hij niet opgehoudene hebben de geestelijkheid te smaden. Hij is gestorven, onder het slaken van vrijheidskreten, zonder met de kerk verzoend te zijn. Den nacht te voren waren twee gevangenen overweldigd en de staatkundige gevangenen Rombelli en Bignani, die reeds ter dood veroordeeld waren, door hunne vrienden in vrijheid gesteld.

— Er zijn berigten uit Portugal tot 20 Julij aangekomen. Er heerschte groote opgewondenheid te Vigo, en men vreesde tegen den 22sten een opstand tegen de regering.

— De aandacht, die sedert ongeveer een jaar schier geheel op de Levant gevestigd was, wordt thans naar Spanje afgeleid, het blijkt dat de volkspartij na een bloedige worsteling gezegepraald heeft, dat een nieuw ministerie benoemd is en dat koningin Isabella de hulp van Espartero heeft ingeroepen, op wien thans in Spanje aller oogen gevestigd zijn en van wien men eene geheele reorganisatie verwacht. Deze staatsman is den 29sten Julij te Madrid aangekomen en met eene geestdrift ontvangen, zoo als zelden aan een vorst te beurt valt.

— De laatste tijdingen uit Konstantinopel loopen tot 23 Julij. Daaruit blijkt, dat de geallieerde troepen te Baltischick zijn ingescheept om naar Anapa te worden vervoerd, zoodat de geruchten, als wanneer zij reeds te Rudschuck geconcentreerd enz., bezijden de waarheid blijken geweest te zijn. Vijf Russische schepen zijn bij Odessa door twee Engelsche stoomschepen verbrand. Het gerucht is verspreid en was ook te Konstantinopel in omloop, dat de geallieerde troepen eene landing in de Krim zullen bewerkstelligen en zich daar voorloopig vestigen. Volgens den Constitutionnel zou bij de verbondene mogendheden het plan bestaan, om daar 25,000 man te ontschepen en die in een versterkt kamp den winter te laten doorbrengen, ten einde dan in het voorjaar, na inmiddels van genoegzaam zwaar geschut voorzien te zijn, Sebastopol te land en ter zee gelijkelijk aan te tasten. Wij laten de al of niet juistheid van dit bericht natuurl. voor rekening van het Parijsche dagblad.

— Sommige dagbladen spreken reeds van eene algeheele ontruiming der Vorstendommen en van den aftogt der Russen tot aan de overzijde van de Pruth: diensgevolge van eene ophanden vreedzame schikking. Dit is zeker de zaak van een wat al te gunstig standpunt bezien. Maar het is met dat al niet te ontkennen, dat deze aftogt, die geheel vrijwillig schijnt te zijn, een gewichtig feit en voor het oogenblik ten minste, een vredelievend verschijnsel is, vooral zoo het waar is, dat Oostenrijk van de Porte verworven heeft, dat ook de Turksche troepen den regter Donau-oever zullen verlaten, om de Oostenrijksche troepen, na den aftogt der Russische alleen Wallachije te laten bezetten. Reeds moet de heer von Bruck te Konstantin, in dat geval de aanvankelijke herstelling van den ouden stand van zaken aldaar verworven hebben, alsmede de weder aanstelling der beide gewezen hospodars, de prins Ghika en Stirbey.

Overigens heeft sedert den 8 Julij, toen de Russen, na een scherp gevecht bij Giurgewo, weder werden teruggeslagen, geen ontmoeting van eenig belang tusschen de vijandelijke legers plaats gehad.

— Abbas-pacha, de onderkoning van Egypte, is den 14den Julij plotseling overleden. Eene beroerte wordt als de oorzaak van zijn dood opgegeven. Na eene hevige oppositie van de Ulemas en een gedeelte van de troepen is Said-pacha, de broeder van Ibrahim, en de oudste der nog levende zonen van Mehemet, den overledene opgevolgd. Said-pacha wordt als een der meest verlichte vorsten uit de Egyptische dynastie beschouwd, als iemand, die zeer bekend is met de Westersche beschaving. Het is waarschijnlijk deze eigenschap, waaraan bovengenoemde tegenstand moet worden toegeschreven.

LAATSTE BERIGTEN.

— In Madrid is de Minister van Policie door het volk gevat en op de baricade doodgeschoten.

De Koningin is vluchtende naar de kust, in gezelschap van Espartero.

— Jassy 21 Augustus. Sommige Russische regementen zijn reeds over de Pruth terug getrokken.

— WERNEN 7 Aug. De Baltic Gazette meldt dat de vloot bij Baroound in de golf van Finland ten anker ligt. 20,000 Turken zijn de Donau overgetrokken en zijn op marsch naar Altenitz. De Donau is door de Russische troepen verlaten van Kirsowa tot Orasch. Sommige bladen melden ook de evacuatie van Bucharest op den 1^{en} Augustus. Generaal Ostensacken heeft zijn hoofdkwartier te Jassy gevestigd. De vereenigde vloot ligt in het gezigt van Odessa sedert 31 Julij. De Krim is door 60 à 70,000 Russen verdedigd. 44 schepen hebben Baltischick verlaten om de Krim te erkennen. De Generaals Brown en Canrobert vergezellen deze expeditie. De Baschi Bazuks (ongeregelde troepen) zijn door den Generaal Yousouf georganiseerd.

— WERNEN 9 Aug. Het 6de Russische legercorps is terug getrokken over de Pruth en Ostensacken heeft zijn hoofdkwartier van Jassy naar Kischenef overgeplaatst.

De Turksche voorhoede onder Halim Pacha is Bucharest binnen getrokken onder het gejuich der menigte.

De Cholera gaat voort met slagtoffers onder de geallieerden te maken.

Marktberigten.

TE ROTTERDAM.

Koffij. Voortdurend blijft de markt voor dit artikel in eene lustelooze stemming verkeeren. In de laatste dagen waren de koopers zeer geretireerd en hoewel de aanbiedingen niet talrijk waren, vond goed ord. Maatschappij Java tot 28½ c. slechts traag nemers. De weinige vraag voor het buitenland en bijna geheel gebrek aan ondernemingslust, maakt dat de omgang slechts zeer gering is. Intusschen verwacht men niet dat de prijzen verder van beduiding zullen teruggaan en zou zelf eenige vraag spoedig weder veroorzaken, dat onder 29 c. niet meer te koop was.

Ruwe Suiker. Houders terughoudend en daardoor weinig omgaande. Verkocht werden 1050 kr. zwaar beschadigd Java benevens 150 k. oud en ligt beschadigd Bahia No. 7½, tot geheimen prijs en 80 v. Surin. tot 22 à 23 NC. De stemming is echter eerder iets gunstiger te beschouwen.

Thee blijft in eene zeer kalme positie en de voortdurende kleine aanvoeren van Londen, bijna uitsluitend uit Congo, hebben een ongunstige invloed op de markt. Uit de 1ste hand werden sedert onze vorige alleen verkocht 50½ en 49½ kn. Congo. merk L en C, aanvoer van Londen, tot 86 c.

Met Rijst is het sedert onze vorige zeer stil gebleven en de eenige verkoop uit de eerste hand had gisteren

plaats en bestond uit 1125 balen grofblanke Java, per Palembang, tot 8¾, zijnde 1½, lager dan de in onze vorige vermelde verkoop van 1125 balen gelijke kwaliteit per Echo en Vertrouwen. Per Koning Willem II zijn 5400 bn. Java aangevoerd, waarin nog niets is gedaan. In Aracan is sedert den verkoop der zeilende lading per Vrouw Johanna van 7600 bn. tot 7¼ (en niet 9 zoo als in onze vorige abusief vermeld) verder niets gedaan; alleen tot lagere prijs zouden zich koopers toonen, daar er over het algemeen weinig lust bestaat.

Met Specerijen zeer stil. Peper flauw en teruggaande; de laatste maand zijn ca. 700 bn. omgezet tot 26 à 27 c. Notenmuscaat, Foelië en Nagelen met zeer geringe aftrek op de vorige prijzen.

Van Java Tabak valt alleen te vermelden, dat tegen 16 dezer in veiling zijn aangeslagen: 328 pakk. Plantage VDS en 92 pakk. Plantag BIDL.

Van Huiden zijn verkocht: 1206 Singapore, prijs geheim, denkelijk 36 c.; 205 Buffels, per Vlashandel, tot 26 à 27 c. en 538 Buffels, per Vertrokken, denkelijk tot 27 c.

Banca Tin. Alleen enkele kleinigheden zijn à 65 verhandeld.

Java Indigo zonder verandering. Van het in de laatste veiling opgehoudene der particuliere partijtjes zijn 127 kn. door den eigenaar naar Duitschland verscheept, terwijl ca. 130 kn. van de particuliere voorraad in verhouding der laatste veilingsprijzen zijn verkocht.

Bindrotting flauw en het blijft steeds moeilijk de verkoopen tot stand te brengen. Verkocht werden 1657 boss., per Prins Veldmaarschalk, tot 5½; 3500 boss., per Japara, tot 7½; 1162 boss., per Vertrouwen, tot 6½, en 3000 boss., per Constantia, tot 4. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 126,865 boss. en bij particulieren 6780 bossen.

Van Batavia Arak zijn alhier verkocht: 80 leggers, zeilende per Jacoba Helena, en te Amsterdam 181 legg., ex Wassenaar, en 14 legg., ex Admiraal Piet-Hein, alles tot geheime prijzen.

Scheepstijdingen

AANGEROMEN.

Brouwershaven 30 Julij, Palembang, J. K. Hoekstra, v. Batavia n. Rotterdam.

31 Koning Willem II, H. Blaakhert, v. Batavia n. Rotterd. Hellevoetsluis 31 Julij, Joh. en Louisa, C. D. Popken, v. Padang.

2 Aug. Madura, T. Draayer, v. Batavia.

3 Holland, J. Ammaix (voor wijlen L. Meinders), v. Bat. Texel 31 Julij, Gebroeders, J. D. Flik, v. Batavia.

4 Aug. Mathilde, A. Icke, v. Banjoewangie.

2. Laura en Adèle, K. L. Swart; Johanna Catharina, C. A. Hjelmstrom, beiden v. Batavia.

3. Pollux, J. Kooy, v. Batavia.

VERTROKKEN.

Hellevoetsluis 27 Julij, Maria Anna L. G. Verbeek, Zalt Bommel, C. J. Jura, beiden n. Batavia.

24 Hendrina, C. M. Pompe, n. Batavia.

25 Elshout, E. F. Bonjer, n. Batavia.

26 Doggersbank, J. H. Clowting, n. Batavia.

27 Souburg, H. B. L. Evers, n. Batavia.

29 Amboina, P. A. Schaap, n. Batavia.

30 Alblasterdam, P. G. Pot; Schelde, H. A. Wilton van Reede, beiden n. Batavia.

Mexel 24. Ottolina, J. J. Prange, n. Batavia.

26. Mentor, D. A. Zijlstra, n. Batavia.

30. Anna Lena, P. F. A. Antusch, n. Batavia.

ZEILKLAAR.

Hellevoetsluis: Borneo, C. C. Hansen, n. Batavia.

Nieuwe Diep: Prinses Amelie, W. Groeneveld; Derkina Titia, W. B. van Zijp; Jupiter, G. J. van der Meij; Doggersbank, P. J. Kerkhoven; Gameleon, J. D. J. van Wijhe, Oostergoo, D. C. Claus, allen n. Batavia.

Schepen in Lading

ROTTERDAM.

Naar Batavia, Constantia, C. J. Kaleshoek.

Naar Dito, Vertrouwen, H. G. Pot.

Naar Dito, Argo, D. A. Huijzers.

Naar Dito en Soerabaja, Gertrude, J. Lourens.

Naar Dito en Dito, Bezoeke, A. Schaap.

TE AMSTERDAM.

Naar Batavia, Samarang en Soerabaja, Passaroeang, C. C.

Naar Dito, Dito en Dito, Maria, H. D. van Wijk. [B. Fullbrun.

Naar China (via Batavia), Zwaluw, J. A. C. Gerlach.

Naar Batavia, Samar, en Soerab., Masia, E. N. F. van Wulven.

ADVERTENTIE.

Boek - Handel

VAN

V. H. NOLAN, KOLFF & CO.
te Samarang.

PER LANDMAIL ONTVANGEN:

Kunnen en moeten er veranderingen gebragt worden in het Kultuurstelsel op Java? door Mr. R. W. J. C. BAKE. (636)

